

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Europa-Parlamentets og rådets forordning om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Den Europæiske Union, KOM (2017) 0487

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 13. september 2017 forslag til forordning om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i EU. Formålet med forslaget er at indføre et fælles regelsæt til screening af udenlandske direkte investeringer i EU, der kan udgøre en trussel mod sikkerhed eller offentlig orden. Forslaget tvinger ikke medlemsstaterne til at indføre eller opretholde nationale screeningsmekanismer. Fokus er i stedet på at skabe fælles juridiske rammer for de medlemsstater, der ønsker at screene følsomme investeringer samt at styrke samarbejdet herom og give Kommissionen en mere indflydelsesrig rolle på området. Kompetencen til at træffe beslutning om screening, og i sidste ende eventuel afvisning af en udenlandsk direkte investering, bevares hos medlemsstaterne.

Forslaget kan få erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser, som dog er vanskelige at værdisætte på nuværende tidspunkt, fordi de i vid udstrækning kan afhænge af måden, hvorpå reglerne implementeres i Danmark. Endvidere kan det være forbundet med visse administrative byrder for erhvervslivet.

Det er regeringens foreløbige generelle holdning, at et fælles EU-regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer kan være forbundet med visse fordele i forhold til at kunne bremse investeringer, der vurderes at være problematiske i relation til fx den nationale sikkerhed. Omvendt må det ikke kunne anvendes til protektionistiske formål eller på anden måde hæmme Danmarks evne til at tiltrække investeringer eller selv investere i andre lande. Desuden er det vigtigt at være opmærksom på de administrative byrder, der kan være forbundet med forslaget.

2. Baggrund

Den 13. september 2017 stillede Europa-Kommissionen forslag om at etablere et fælles regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer, der kan være til skade for sikkerheden eller den offentlige orden i Unionen eller dens medlemsstater. Forslaget blev modtaget i dansk sprogversion den 17. oktober 2017. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF-artikel 207.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at Frankrig, Italien og Tyskland i februar 2017 rettede henvendelse til Kommissionen, hvor man udtrykte bekymring over en asymmetrisk markedsadgang og i særlig grad over udenlandske virksomheders forsøg på at få kontrol med europæiske aktiver, som led i gennemførelsen af industripolitiske strategier i landet hvorfra investoren kommer. Særligt bekymrende finder man det, når der er tale om investeringer, der er subsidieret af staten. Løsningen skal ifølge Frankrig, Italien og Tyskland findes i en europæisk mekanisme til håndtering af de pågældende investeringer, der dog samtidigt bevarer eksisterende nationale screeningsmekanismer.

Den 10. maj 2017 fulgte Kommissionen op på emnet i sit refleksionspapir "*Harnessing Globalisation*", hvori man anerkendte udfordringen og lagde op til handling overfor de udenlandske investeringer, der foretages i strategiske og følsomme sektorer af virksomheder, der nyder godt af kunstige konkurrencefordele i form af fx subsidier. Stats- og regeringscheferne hilste på Det Europæiske Råd den 22.-23. juni 2017 refleksionspapir velkomment, idet man pegede på, at medlemsstaternes kompetencer på investeringsområdet må respekteres fuldt ud. Kommissionen blev anmodet om at gå videre med sagen med henblik på konkrete løsninger. Forslaget er efterfølgende blevet hastebehandlet i Kommissionen.

Kommissionen peger i forslaget på, at udenlandske investeringer i EU i stigende grad er rettet mod nye markeder og strategiske aktiver, hvor investoren opererer under statslig indflydelse og i nogle tilfælde ud fra en erklæret strategi fra regeringens side. I enkelte tilfælde kan der være en risiko for, at de udenlandske investorer søger at opnå kontrol over eller indflydelse på europæiske virksomheder, hvis aktiviteter har direkte betydning for kritiske teknologier, infrastruktur, input eller følsomme oplysninger. Dette kan sætte den pågældende stat i stand til at anvende erhvervede aktiver til skade for sikkerheden eller den offentlige orden.

Kommissionen mener derfor, at EU's åbenhed overfor udenlandske direkte investeringer bør ledsages af stærke og effektive politikker, der på den ene side kan hjælpe med at åbne andre økonomier og sikre at alle spiller efter samme regler, og på den anden side kan beskytte vigtige europæiske aktiver

mod investeringer, der vil skade Unionens eller medlemsstaternes legitime interesser.

Forslaget er fremlagt uden en konsekvensanalyse, hvorfor Kommissionen inden udgangen af 2018 vil foretage en mere tilbundsående analyse af de indadgående udenlandske direkte investeringer i EU, især inden for strategiske sektorer og aktiver, der kan give anledning til betænkelighed vedrørende sikkerheden, den offentlige orden eller kontrollen med kritiske aktiver. Særlig fokus vil være på de tilfælde, hvor investoren ejes eller kontrolleres af et tredjeland eller modtager betydelige statssubsidier.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at etablere et fælles regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i EU. Det sker ved indførelse af en forordning, der skal vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget skal indføre sammenhængende regler for den screening af udenlandske direkte investeringer, der foretages i EU af hensyn til sikkerheden eller den offentlige orden. I den forbindelse skal reglerne fremme et tæt samarbejde om screening medlemsstaterne imellem og mellem medlemsstaterne og Kommissionen, hvilket bl.a. indebærer øget udveksling af oplysninger. Et mål med forslaget er at øge gennemsigtigheden af de følsomme investeringer og styrke mulighederne for at håndtere dem nationalt og i relation til den omgåelse af de nationale screeninger, der måtte forekomme. Endeligt giver forslaget mulighed for at screene investeringer, der kan give betænkeligheder i forhold til sikkerhed og offentlig orden i forbindelse med projekter eller programmer af interesse for Unionen. Forslaget berører ikke medlemsstaternes beføjelser på området.

12 medlemsstater, herunder Danmark, har indført nationale mekanismer til screening af følsomme udenlandske direkte investeringer. De resterende 16 medlemsstater har ingen sådanne mekanismer. Forslaget indfører en fælles ramme for de medlemsstater, der ønsker at screene udenlandske direkte investeringer eller i det mindste etablere en ramme herfor. Omvendt pålægger det ikke medlemsstaterne at indføre eller opretholde en screeningsmekanisme eller foretage konkrete screeninger.

Forslagets rækkevidde

De medlemsstater der ønsker at have en screeningsmekanisme bevarer en stor grad af frihed i udformningen af deres individuelle set up, hvilket medfører, at de i vid udstrækning selv kan definere rækkevidden og den praktiske tilgang, når blot screeningerne er baseret på hensyn til sikkerhed og offentlig orden. Forslaget sætter således ikke klare grænser for hvilke investeringer, der kan screenes. I stedet indeholder det en ikke udtømmende liste

over hensyn medlemsstaterne og Kommissionen kan tage i deres screening baseret på hensyn til sikkerhed og offentlig orden. Listen rummer bl.a. investeringer inden for kritisk infrastruktur, kritiske teknologier, forsyningssikkerhed og adgang til følsomme oplysninger. Endvidere refererer forslaget til, at der i vurderingen af hvorvidt en investering på de nævnte områder er foretaget af en udenlandsk investor, der kontrolleres af regeringen i tredjelandet. Kompetencen til at træffe beslutning om konsekvenserne af eventuelle screeninger bevares hos myndighederne i det land, hvor den pågældende investering foretages.

Forslaget bidrager således i særlig grad til at skabe en fælles juridisk ramme, der skal styrke restsikkerheden, indføre en samarbejdsmechanisme, modvirke omgåelse, øge transparens, sikre ligebehandling og muliggøre at Kommissionen får visse beføjelser i relation til screening af investeringer af betydning for unionens interesser.

Den fælles juridiske ramme skal skabe retssikkerhed for medlemsstater, der har en screeningsmekanisme eller ønsker at indføre en sådan. Dette er ifølge Kommissionen vigtig, fordi udenlandske direkte investeringer henhører under handelspolitikken (TEUF artikel 207), som EU med Lissabontraktaten fik enekompetence over.

Den nye samarbejdsmechanisme og informationsudveksling

Samarbejdsmechanismen indebærer i praksis, at de nationale myndigheder og Kommissionen kan udveksle oplysninger om udenlandske direkte investeringer, der kan have betydning for sikkerhed eller offentlig orden på tværs af de nationale grænser. Det indebærer en informationsforpligtelse om igangværende screeninger. Ligeledes medfører det, at medlemsstaterne får ret til at fremsætte bemærkninger til konkrete investeringer i andre medlemsstater, når disse vurderes at kunne påvirke egen sikkerhed eller offentlige orden. Kommissionen får også mulighed for at afgive en udtalelse om investeringer, der vurderes at kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden i en eller flere medlemsstater. Der opstilles frister i forordningen, der for medlemsstaternes evt. bemærkninger beløber sig til 25 dage og for Kommissionens holdningstilkendegivelser yderligere op til 25 dage.

Den medlemsstat, hvor investeringen finder sted, er forpligtet til uden forsinkelse at udlevere de oplysninger, der er nødvendige for at andre medlemsstater kan afgive bemærkninger, og Kommissionen kan tilkendegive en holdning. Endvidere skal den pågældende medlemsstat tage behørigt hensyn til de indkomne bemærkninger og holdningstilkendegivelser.

De oplysningskrav forslaget indebærer, omfatter aspekter såsom ejerskabsstrukturen hos den udenlandske investor, værdien og finansieringen af investeringen samt oplysninger om varer, tjenesteydelser og erhvervstransaktio-

ner hos den udenlandske investor og den virksomhed, hvori investeringen har fundet sted eller er planlagt.

Kommissionens screeningsbeføjelser

Reglerne for Kommissionens screening af udenlandske direkte investeringer af relevans for Unionens interesser indebærer i praksis, at Kommissionen også kan udstede en holdning til investeringer, som kan påvirke projekter og programmer af interesse for Unionen ud fra hensyn til sikkerhed og offentlig orden. Et bilag til forslaget præciserer, at der er tale om større EU-programmer såsom Horisont 2020, Transeuropæisk transportnet (TEN-T), Transeuropæisk energinet (TEN-E), Transeuropæisk telenet mv. Også her kan Kommissionen anmode medlemsstaten, hvor en potentielt følsom investering foretages eller planlægges, om at udlevere de nødvendige oplysninger. Når dokumenterne er udleveret har Kommissionen 25 dage til at levere sin udtalelse. I disse sager af relevans for Unionens interesser formidles udtalelsen til alle medlemsstater, og den medlemsstat, hvor investeringen finder sted skal i videst mulig omfang tage hensyn til udtalelsen. Når den ikke følges skal den pågældende medlemsstat begrunde det overfor Kommissionen.

Transparens og ligebehandling

For at sikre transparens og ligebehandling skal medlemsstaterne bl.a. fastlægge kriterier, detaljerede procedureregler og frister under deres screeningsmekanismer. Afgørelserne der følger af konkrete screeninger skal kunne prøves ved domstolene og følsomme oplysninger skal holdes fortrolige, herunder når de udveksles på tværs af medlemsstater og med Kommissionens. Endvidere skal medlemsstaterne forelægge en årlig rapport for Kommissionen om anvendelsen af deres mekanismer. De medlemsstater, der ikke har en mekanisme, skal på grundlag af til rådighed værende oplysninger forelægge en rapport om de udenlandske direkte investeringer, der har fundet sted på eget geografiske område.

Evaluerings

Forslaget indebærer, at forordningens anvendelse evalueres senest 3 år efter dens ikrafttræden med udgangspunkt i en rapport fra Kommissionen. Om nødvendigt ledsages rapporten af et lovgivningsforslag.

Juridisk holdbarhed

Kommissionen lægger vægt på, at forordningens gennemførelse bør være i overensstemmelse med diverse internationale aftaler, som Unionen eller dens medlemsstater er parter i.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget hører ind under Unionens enekompetence, jf. artikel 3, stk. 1, litra e) og artikel 207 i TEUF om den fælles handelspolitik. En vurdering af nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

I dansk lovgivning eksisterer der ikke en generel hjemmel til at screene investeringer, men der findes forskellige sektorspecifikke lovhjemler, som giver mulighed for at screene udenlandske investeringer i visse sektorer. Dette drejer sig bl.a. om krigsmateriel, cybersikkerhed, forsyningssikkerhed (herunder for el og gas), aktiviteter i det ydre rum og investeringer fra tredjelande i finansielle virksomheder.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der vil som led i implementeringen af Kommissionens forslag skulle træffes beslutning om, hvorvidt der evt. skal etableres et samlet lovgrundlag for screening af udenlandske direkte investeringer i Danmark under hensyn til sikkerhed og offentlig orden. Som udgangspunkt for overvejelserne vil der blive foretaget en nærmere undersøgelse af lovgrundlaget og erfaringerne fra andre lande, der har nationale screeningsmekanismer.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at få visse statsfinansielle konsekvenser, som det dog er vanskeligt at værdisætte på nuværende tidspunkt. Rækkevidden af de statsfinansielle konsekvenser vil i vid udstrækning afhænge af måden, hvorpå forslaget håndteres på nationalt niveau.

Uanset omfanget af screeningsindsatsen fra dansk side, vil det være nødvendigt at etablere en myndighedsfunktion, men ressourceforbruget vil afhænge af mekanismens rækkevidde og den praktiske fremgangsmåde. Oplysningspligten til andre medlemsstater og Kommissionen kan være forbundet med et ressourcetræk, som det ligeledes er vanskeligt at værdisætte på nuværende tidspunkt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslaget kan få visse samfundsøkonomiske konsekvenser, om end rækkevidden er vanskelig at vurdere på nuværende tidspunkt.

Konsekvenserne vurderes i vid udtrækning at afhænge af måden, hvorpå en national screeningsmekanisme implementeres i Danmark. Særligt hvis en national mekanisme anvendes til at screene en væsentlig andel af de udenlandske investeringer ind i Danmark, kan det ikke udelukkes, at det vil have en negativ påvirkning på investeringslysten og adgangen til udenlandsk kapital. Såfremt værdien af de samlede investeringer falder, vil det alt andet lige have en negativ samfundsøkonomisk effekt. Ligeledes kan det ikke udelukkes, at forslaget vil blive opfattet som protektionistisk af EU's handelspartnere, og at øget brug af screening eller selve eksistensen af en screeningsmekanisme i visse tilfælde kan komplicere danske virksomheders adgang at foretage investeringer på disse markeder. Omvendt kan nationale screeninger dog medføre positive samfundsøkonomiske konsekvenser i visse tilfælde, herunder hvis det forhindrer, at kontrol med danske virksomheder overtages af statsstøttede investorer, der har mere strategiske industripolitiske målsætninger med investeringen, herunder fx opererer efter en målsætning om at trække teknologi og viden ud af Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes i visse tilfælde at kunne få væsentlige negative økonomiske konsekvenser for virksomheder, der har brug for kapitaltilførsel, som blokeres eller forsinkes i forbindelse med en national eller Kommissionsforanstaltet screeningsproces. Endvidere kan forpligtelserne til at udlevere oplysninger medlemsstaterne imellem eller fra medlemsstat til Kommissionen ikke udelukkes at pålægge virksomhederne nye administrative byrder. Endvidere kan danske virksomheders adgang til at investere i tredjelande problematiseres som følge af dansk screening, eller hvis forslaget som sådan opfattes som protektionistisk og diskriminerende. Omvendt kan det ikke udelukkes, at forslaget kan være forbundet med positive økonomiske konsekvenser for virksomheder, der måtte risikere at miste et konkurrencemæssigt forspring som følge af en strategisk baseret udenlandsk direkte investering.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål. Der er modtaget bemærkninger fra DI, Dansk Erhverv, Landbrug & Fødevarer, Danske Maritime og Rederiforeningen.

Generelle bemærkninger

Hørings svarene er i varierende grad skeptiske overfor forslaget, om end flere organisationer peger på, at et mere målrettet og snævert fælles europæisk regelsæt kan være forbundet med visse fordele.

DI påpeger, at EU og Danmark er og bør være en åben destination for udenlandske investeringer, som bidrager til at skabe jobs, tilføjer ny teknologi og øger produktiviteten af virksomhederne. Man bør derfor være meget varsom med at indføre tiltag, der kan begrænse adgangen for udenlandske investorer. Indgribende tiltag bør derfor være baseret på grundige vurderinger af, hvilke udfordringer de skal håndtere og hvordan. **DI** finder samtidigt, at udenlandske investeringer skal foretages på gennemsigtige og lige vilkår. Investeringer foretaget med statslige midler i ryggen kan medvirke til at skævvride konkurrencen til ugunst for europæiske investorer. Man kan derfor bakke op om regulering, der begrænser en sådan skævvridning.

Dansk Erhverv vurderer, at Kommissionens kan bidrage positivt til at skabe en mere koordineret og ensartet tilgang til screening af udenlandske direkte investeringer, der forhåbentligt kan øge transparensen og medvirke til, at instrumentet ikke anvendes protektionistisk. Man er positive overfor, at beslutningskompetencen bevares på nationalt niveau, og det skal fastholdes i forhandlingerne. Samtidigt lægger man vægt på, at screeningerne ikke forsinker investeringer fra tredjelande, og at virksomhederne ikke må blive pålagt disproportional informationsskrav. Man ønsker ikke, at forhandlingerne går i en retning, hvor et hensyn til reciprocitet i handelsrelationerne bliver en målsætning.

Rederiforeningen anser, at der kun har været ganske få udenlandske investeringer i EU, der har udgjort en trussel mod sikkerhed og offentlig orden, men givet at nogle medlemsstater ønsker at kunne screene følsomme investeringer, finder man det hensigtsmæssigt med en fælles ramme. En sådan ramme bør være målrettet, således at den alene fokuserer på at håndtere reelle potentielle trusler mod sikkerhed og offentlig orden i medlemsstaterne. Til det formål bør det defineres meget klart og utvetydigt, hvilke kategorier af udenlandske investeringer, der kan underlægges screening, og hvilke forudsætninger der skal opfyldes for, at screening ikke kommer på tale.

Rederiforeningen finder endvidere, at forslaget potentielt kan reducere investeringsniveauet i EU og være undergravende for europæiske investeringer i tredjelande. Risikoen vil dog være betydeligt mindre, såfremt en tilbageholdende og snæver tilgang følges. Man tilføjer, at der er behov for analyse af, hvordan forslaget kan påvirke handel og investeringer fremadrettet. Man er enige med Kommissionen i, at der er behov for at sætte

rammer, have klare kriterier, tydelige frister og transparens, herunder for at sikre ikke-diskrimination. Vigtigst for **Rederiforeningen** er det, at EU er opmærksom på, at forslaget ikke må være i modstrid med EU's egen målsætning om at indgå handels og investeringsaftaler med tredjelande, herunder ved at det bliver opfattet som et protektionistisk redskab. Også derfor bør forslagets rækkevidde defineres meget klart.

Danske Maritime anfører ligesom DI, at EU og Danmark er og bør være åbne for udenlandske investeringer, der bidrager til at bevare arbejdspladser, tiltrække teknologi og styrke virksomhedernes produktivitet. Danmark har fx haft stor gavn af, at mange maritime udstyrsvirksomheder er udenlandsk ejede. Man bør være meget varsom i forhold til tiltag, der kan begrænse investeringsmulighederne, og sådanne tiltag bør derfor være baseret på grundig vurdering af hvilke problemer, man ønsker at løse, samt hvordan det gøres effektivt. Ligesom DI finder man, at udenlandske investeringer foretaget på grundlag af statsstøtte kan skævvride handel og konkurrence til ugunst for europæiske investorer der agerer på markedsøkonomiske vilkår. Regulering der dæmmer op for dette, kan man bakke op om. **Danske maritime** kan overordnet set støtte, at der indføres en europæisk ramme for, at EU og medlemsstaterne kan screene udenlandske investeringer, hvis de vurderes at være en trussel mod sikkerhed eller offentlig orden. Samtidigt lægger Danske Maritime stor vægt på, at EU i størst mulig omfang indgår handels- og investeringsaftaler, der skaber mere åben, fri og ikke-diskriminerende investeringsadgang for europæiske og danske virksomheder.

Landbrug & Fødevarer ser ikke umiddelbart et behov for at vedtage en EU-ramme for screening af udenlandske direkte investeringer. Man ser en risiko for, at man i visse tredjelande vil se forslaget i sammenhæng med Kommissionens forslag om at modernisere EU's defensive handelsinstrumenter, og som et instrument rettet mod udvalgte lande, der udgør vigtige eksportmarkeder for den danske landbrugs- og fødevarereklynge. En EU-ramme for screening af udenlandske direkte investeringer bør holdes så fleksibel som muligt og baseres på højest mulige grad af frivillighed for medlemsstaternes deltagelse og videreformidling af oplysninger.

Hensynet til sikkerhed og offentlig orden

Der peges generelt på et behov for at tydeliggøre og indsnævre, hvad der menes med sikkerhed og offentlig orden, således at begreberne ikke kan misbruges til at screene for andre formål.

DI finder, at det kan være fornuftigt at screene udenlandske investeringer, hvis de er til fare for landets sikkerhed eller den offentlige orden. Samtidigt er det vigtigt, at der er klarhed over, hvad der menes med disse be-

greber, som kan forekomme elastiske. **DI** peger på, at nogle medlemsstater fx kunne se sig fristet til at definere risikoen for udflytninger af arbejdspladser i forbindelse med en udenlandsk investering som værende en trussel mod den offentlige orden.

I forhold til de faktorer, der kan tages i betragtning under hensyn til sikkerhed og offentlig orden, påpeger **DI**, at Danmark allerede har regler om, at energiinfrastrukturen forbliver under offentligt ejerskab. Man anser ikke, at der behov for at udvide screeningen i relation til kritisk infrastruktur. Man anmoder endvidere om påpasselighed i forhold til screening baseret på trusler mod kritisk teknologi, fordi det kan vise sig meget omsiggribende givet, at mange europæiske virksomheder beskæftiger sig med fx robotteknologi. I forhold til forsvarsindustrien påpeger man, at Danmark allerede har regler om, at forsvarsindustrielle virksomheder ikke kan sælges til udlandet uden forudgående tilladelse fra Justitsministeriet. **DI** påpeger endvidere, at forslaget synes at rette fokus på at håndtere den teknologioverførsel, der kan ske ved en investering i virksomheder der producerer dual use produkter. Man påpeger i den forbindelse, at en sådan teknologioverførsel allerede er reguleret i EU's regler om eksportkontrol, hvorfor der ikke synes at være behov for yderligere regulering. **DI** anser, at der er væsentlig usikkerhed om forslagets fokus på, at forsyningssikkerhed for kritiske inputvarer kan være udslagsgivende for screening af hensyn til sikkerhed og offentlig orden. Konkret er man usikker på, om EU's fokus på forsyningssikkerhed handler om tilgangen til råvarer eller forstyrrelser af forsyningsskæderne, som følge af udenlandske investeringer inden for sektoren.

Dansk Erhverv finder det uklart om faktorer, der jf. forslaget kan indgå i overvejelserne om eventuel screening af hensyn til offentlig orden og sikkerhed, er udtømmende. Det bør således udspecificeres, således at den juridiske usikkerhed mindskes, og et meget bredt defineret område ikke kan misbruges til protektionistiske formål.

Rederiforeningen finder det afgørende, at forslaget udelukkende fokuserer på udenlandske direkte investeringer, der har et reelt potentiale til at true sikkerheden og den offentlige orden i medlemsstaterne. Det må ikke misbruges ud fra kortsigtede hensyn til nationale økonomiske interesser eller til at fremme reciprocitet, da markedsadgangsproblematikker adresseres bedre andre steder. Det er meget vigtigt, herunder af hensyn til transparens, at forslaget i højere præciserer, hvilke faktorer, der kan tages i betragtning ved screeninger baseret på hensyn til national sikkerhed eller offentlig orden.

Danske Maritime anser det for legitimt at screene udenlandske investeringer, der er til fare for medlemsstaternes sikkerhed eller offentlige or-

den, men samtidigt er det vigtigt, at der er klarhed over, hvad der forstås ved disse begreber, som forslaget ikke definerer tydeligt. Ligeledes er de listede faktorer, der kan indgå i overvejelserne om evt. screening uklar og åben for fortolkning. Screeningerne må ikke kunne anvendes til at afskærme for udenlandske investeringer, der er foretaget på markedsvilkår.

Samarbejdsmekanismen og informationsforpligtelser

Der udtrykkes i særlig bekymring for potentielle negative konsekvenser af forslagets informationsforpligtelser, herunder i forhold til administrative byrder, opsættende virkninger på investeringer og misbrug af informationerne.

DI påpeger, at den information Kommissionen og andre medlemsstater kan kræve udleveret i relation til investeringer i danske virksomheder reelt vil skulle udleveres af den pågældende virksomhed selv og, at informationerne måske kan misbruges af virksomhedens konkurrenter. Det vækker bekymring, hvorfor det bør defineres klarere, hvilke informationer virksomheder kan blive pålagt at udlevere.

Dansk Erhverv peger på de bestemmelser i forslaget, der indebærer, at andre medlemsstater og Kommissionen af egen drift kan anmode om oplysninger for at vurdere, om en investering i en anden medlemsstat kan udgøre en trussel mod egen sikkerhed eller offentlige orden. Man finder det uklart, i hvilket omfang bestemmelserne medfører nye informationsforpligtelser, der kan bebyrde både den danske stat og danske virksomheder, der pålægges at udlevere oplysningerne. Der er potentielt tale om nye administrative byrder, hvorfor informationsforpligtelsen bør begrænses så meget som muligt. Man er endvidere usikker på, hvilke informationsforpligtelser, der reelt påhviler medlemsstater, der ikke har screeningsmekanismer.

Dansk Erhverv er stærkt bekymrede over, at andre medlemsstater og Kommissionen har adgang til at kræve oplysninger fra danske virksomheder, og det må ikke være muligt for disse at påtvinge en medlemsstat at gennemføre screeninger, som medlemsstaten ikke selv finder nødvendige, eller at udlevere oplysninger om sådanne investeringer. Det bør tilføjes forslaget, at kompetencen til at bede virksomheder om oplysninger alene ligger hos den medlemsstat, der har kompetence til at træffe en endelig beslutning. Man er endvidere bekymret for, at forslagets indbyggede frister for at afgive bemærkninger eller holdninger til investeringer i en anden medlemsstat, kan få opsættende virkning på investeringen. Man anser, at de foreslåede frister med fordel kan forkortes ved, at Kommissionen foretager deres vurderinger sideløbende med medlemsstaterne frem-

for i forlængelse heraf. Man opfordrer endvidere til, at en eventuel dansk implementering kan sikre, at processerne kan gennemføres hurtigere.

Danske Maritime kan som udgangspunkt tilslutte sig forslaget om, at medlemsstaterne kan udveksle oplysninger med hinanden og Kommissionen om udenlandske investeringer, der har potentiale til at true sikkerheden og den offentlige orden. Men også i den forbindelse er det nødvendigt at definere klarere, hvad der menes med sikkerhed og offentlig orden, så der ikke er mulighed for fri fortolkning. Det er endvidere vigtigt, at virksomheder som bliver inddraget i en eventuel screening ikke tvinges til at afgive informationer, der kan misbruges af deres konkurrenter.

Kommissionens screening

Dansk Erhverv påpeger, at referencerne til projekter, hvor det kan være i Unionens interesse at screening investeringer under hensyn til sikkerhed og offentlig orden, i nogle tilfælde forekommer at være meget bredt defineret. I den forbindelse understreger man, at Horizon 2020 og de store infrastrukturprojekter omfatter en række aktiviteter, der vil være uproblematisk i forslaget kontekst. Man anser det dog ikke for problematisk under hensyn til, at forslaget bevarer den endelige beslutningskompetence hos medlemsstaterne.

Rederiforeningen anser, at Kommissionens screeninger bør være baseret på en meget transparent tilgang fra Kommissionen til, hvad der menes med "unionens interesser". Det bør stå meget klart for den udenlandske investor og den europæiske virksomhed, der er genstand for investeringen. Man finder endvidere, at involveringen af Kommissionen i screeningen kan give spillerum for konflikter mellem medlemsstaterne, der i vid udstrækning kæmper mod hinanden om at tiltrække jobs.

Fraværet af en konsekvensanalyse

Dansk Erhverv og **Rederiforeningen** finder det utilfredsstillende, at forslaget er fremsat uden en tilhørende konsekvensanalyse, da konsekvensvurderinger giver et bedre grundlag for at træffe hensigtsmæssige politiske valg.

Juridisk holdbarhed

Dansk Erhverv understreger, at det er vigtigt, at forslaget og den følgende praksis ligger inden for de internationale forpligtelser man har i WTO og OECD.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De fleste medlemsstater er fortsat i færd med at analysere forslaget, og formelle detaljerede positioner er generelt ikke blevet fremført endnu.

Tyskland, Italien og Frankrig har som de oprindelige initiativtagere overordnet set taget positivt imod forslaget og understreget, at EU-regelsættet ikke skal være et protektionistisk instrument, men derimod svar på nogle meget konkrete udfordringer.

Flere lande har fremhævet bekymringer i forhold til de administrative byrder og understreget, at der ikke må blive tale om et regelsæt, der kan anvendes til protektionistiske formål. Endvidere er der udtrykt skepsis overfor, om instrumentet reelt kan anvendes med henblik på at åbne fremmede markeder.

Der er ikke pres for at fremskynde processen fra hverken Kommissionens eller medlemslandenes side, og der peges fra flere sider på, at der er behov for grundige tekniske drøftelser.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens foreløbige generelle holdning, at et fælles EU-regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer kan være forbundet med visse fordele i forhold til, at kunne bremse investeringer, der vurderes at være problematiske i relation til fx den nationale sikkerhed. Omvendt vil regeringen arbejde for at det undgås, at en screeningsmekanisme anvendes til protektionistiske formål og dermed hæmmer Danmarks evne til at tiltrække investeringer eller selv investere i andre lande.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at den endelige beslutningskompetence bevares på nationalt niveau, således at de nationale myndigheder selv træffer beslutning vedrørende screening.

Regeringen vil ligeledes arbejde for, at de nationale myndigheder kan vælge at konsultere Kommissionen i særlige sager, fx såfremt investeringen har tværeurøpæisk islæt eller bredere geopolitiske aspekter. I sidste ende bør beslutningskompetencen dog bevares på nationalt niveau.

Regeringen arbejder endvidere for, at regelsættet defineres klarere og mere snævert i forhold til hensyn til national sikkerhed og offentlig orden. Regeringen er skeptisk overfor at tillade screening ud fra et reciprocitets-hensyn.

Endelig arbejder regeringen for, at mekanismen bør udformes således, at den ikke pålægger erhvervslivet og danske myndigheder unødvendige administrative byrder eller informationsforpligtelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.